

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Vitalii Ciumac)
Dosarul nr.3r-489/23
2-23080497-02-3r-18102023

DECIZIE

19 februarie 2024

mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru
Judecători Ina Dutca și Ecaterina Palanciuc

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de către avocatul Octavian Babără în interesele lui ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 septembrie 2023, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** împotriva Biroului Migrație și Azil, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

c o n s t a t ă :

În data de 06 iunie 2023, *****, a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Biroului Migrație și Azil, cu privire la anularea deciziei nr. 6047/22/DAI din 28.10.2022 „Cu privire la respingerea cererii de azil” și, obligarea emiterii deciziei privind acordarea azilului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 septembrie 2023, acțiunea a fost declarată inadmisibilă, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. c) Cod administrativ, din motiv că, la aceeași instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept.

În data de 09 octombrie 2023, avocatul Octavian Babără acționând în interesele lui *****, a depus recurs ce ulterior în data de 10 octombrie 2023 și 23 octombrie 2023 a fost suplinit împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 septembrie 2023, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii primei instanțe cu remiterea cauzei spre examinare în fond. Invocând că, încheierea primei instanțe este vădit ilegală și emisă cu aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei, care a dus la încălcarea dreptului de acces la o instanță a reclamantei, încălcare ce trebuie să fie corectată de instanța de recurs. Or, temeiul invocat de judecător nu există, dat fiind că pe rolul niciunei instanțe nu mai există un alt dosar ce ar avea același obiect, părți și temeuri.

Astfel, susține reprezentantul recurentului că, este falsă afirmația precum că la judecătorul Corneliu Guzun s-ar afla în procedură o cauză identică. Întrucât, acea cauză a fost finalizată, iar nici o altă cerere cu un conținut identic sau similar dintre aceleași părți ce vizează același obiect și temeuri nu exista. Motiv din care invocarea și aplicarea art.207 alin.2 lit.c) din Codul administrative, este inadmisibilă, deoarece circumstanța reglementată de aceasta nu există.

Totodată, notează reprezentantul recurentului că, prima instanță a creat un pretext artificial reclamantei în baza căruia îi încalcă flagrant dreptul acestuia de acces la o instanță, care este prevăzut de art. 20 din Constituție, care stabilește că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngădi accesul la justiție.

Intimatul, Biroul Migrație și Azil, fiind notificat despre recursul declarat de avocatul Octavian Babără în interesele lui ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 septembrie 2023, referință nu a prezentat.

Analizând argumentele invocate de participanții la proces, normele procesuale și starea de fapt constatată în privința recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, conchide că, recursul este admisibil și întemeiat, motiv din care urmează a fi admis cu casarea încheierii din următoarele considerente.

Conform art.243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Astfel, din actele cauzei rezultă că, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a fost emisă în data de 18 septembrie 2023, fiind expediată prin intermediul poștei terestre Marian Babără în data de 05 octombrie 2023 (f.d.116), iar cererea de recurs avocatul Octavian Babără acționând în interesele lui *****, a depus-o în data de 09 octombrie 2023, ceea ce denotă că, cererea de recurs a fost depusă în termenul prevăzut la art.242 Cod administrativ.

Conform art.241 alin.(3) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Conform art.231 alin.(2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Art. 194 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt *din oficiu* în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării

de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Astfel, verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanți la proces și a materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că prima instanță neîntemeiat a declarat acțiunea inadmisibilă din motivul că la aceeași instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept.

În acest context, instanța de recurs constată din actele cauzei următoarea stare de fapt:

În data de 18 noiembrie 2022, avocatul Marian Babără acționând în interesele lui *****, a înaintat acțiunea în instanța de contencios administrativ împotriva Biroului de migrațiune și Azil, cu privire la anularea deciziei nr. 6047/22/DAI din 28.10.2022 „Cu privire la respingerea cererii de azil” și, obligarea emiterii deciziei cu privire la admiterea cererii de azil, care prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 21 februarie 2023 (f.d. 57-58), menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2023 (f.d.78-83), acțiunea a fost declarată inadmisibilă, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. g) Cod administrativ, din motiv că, acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens.

În data de 22 februarie 2023, *****, a înaintat acțiunea în instanța de contencios administrativ împotriva Biroului de migrațiune și Azil, cu privire la anularea deciziei nr. 6047/22/DAI din 28.10.2022 „Cu privire la respingerea cererii de azil” și, obligarea emiterii deciziei cu privire la admiterea cererii de azil, care prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 27 martie 2023, acțiunea a fost declarată inadmisibilă, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. c) Cod administrativ, din motiv că, la aceeași instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept, și anume acțiunea depusă în data de 18.11.2022 (f.d. 77), ce n-a fost contestată cu recurs. Or, la momentul declarării acțiunii inadmisibile nu era examinat recursul împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 21 februarie 2023, fiind emisă decizia Curții de Apel Chișinău în data de 06 aprilie 2023.

În data de 06 iunie 2023, *****, a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Biroului Migrație și Azil, cu privire la anularea deciziei nr. 6047/22/DAI din 28.10.2022 „Cu privire la respingerea cererii de azil” și, obligarea emiterii deciziei privind acordarea azilului, care prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 septembrie 2023, a fost declarată inadmisibilă, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. c) Cod administrativ, din motiv că, la aceeași instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept și anume acțiunea depusă în data de 18.11.2022 (f.d.114-114 verso).

În acest context, verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate completul judiciar atestă că, judecătorul primei instanțe, neîntemeiat a declarat acțiunea inadmisibilă din motivul că la aceeași instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept.

Astfel, art. 1 alin. (1) și alin. (2) Cod administrativ, prevede că, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la desfășurarea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

Conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de desfășurare a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 5. Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 din Codul administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În virtutea art. 39 Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art.207 alin.(1) și alin. (2) lit. c) Cod administrativ, instanța verifică *din oficiu* dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept.

Reieșind din cele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ,

atestă că, în cazul dat judecătorul primei instanțe neîntemeiat a declarat acțiunea inadmisibilă din motivul că la aceeași instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept. Menționând că, atât în cadrul litigiului finalizat prin încheierea de inadmisibilitate emisă în data de 21 februarie 2023 (f.d.57-58), menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2023 (f.d. 61-66), s-a contestat decizia nr.6047/22/Dai din 22.11.2022 „Cu privire la respingerea cererii de azil”, cât și în prezentul litigiu, ***** de asemenea contestă decizia nr.6047/22/Dai din 22.11.2022 „Cu privire la respingerea cererii de azil”. Întrucât, decizia Curții de Apel Chișinău prin care s-a menținut încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 21 februarie 2023, a fost emisă în data de 06 aprilie 2023, însă, cu acțiune *****, s-a adresat în data de 06 iunie 2023.

La acest capitol, instanța de recurs reține că, temeiul ce a fost la baza declarării acțiunii depuse în data de 18.11.2022 a fost invocat de către instanța de judecată prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 21 februarie 2023, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2023, art. 207 alin. (2) lit. g) Cod administrativ, care indică depunerea acțiunii în lipsa împuternicirilor. Or, art.207 alin.(4) Cod administrativ indică că, declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin.(2) lit.f) – h) nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune, deci la caz s-a depus acțiune în data de 06.06.2023.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră că instanța de fond urma să verifice circumstanțele menționate importante la etapa examinării admisibilității. Or, conform art. 219 Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt *din oficiu* în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Astfel, întru evitarea încălcării dreptului recurentei la un proces echitabil și accesul la justiție pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime instanța de recurs concluzionează asupra necesității admiterii recursului declarat de către avocatul Octavian Babără în interesele lui *****. Or, lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, de aceea cauza urmează a fi remisă la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani).

Având în vedere cele expuse mai sus, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către avocatul

Octavian Babără în interesele lui ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 septembrie 2023, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** împotriva Biroului Migrație și Azil, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ favorabil, cu anularea încheierii și remiterea cauzei în prima instanță la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), în același complet de judecată.

Totodată, instanța de recurs cu referire la cererea recurentului privind examinarea cauzei în ordine de recurs cu participarea părților, a ajuns la concluzia privind respingerea ei, ca neîntemeiată, fiind un drept al instanței de recurs și nicidecum o obligație. Or, art.243 alin.(2) Cod administrativ, indică că, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă *poate* cita participanții la proces.

În conformitate cu prevederile art.243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, -

d e c i d e :

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 18 septembrie 2023.

Se remite cauza în contencios administrativ la acțiunea înaintată de ***** împotriva Biroului Migrație și Azil, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ favorabil, la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Veronica Negru

Judecătorii

Ina Dutca

Ecaterina Palanciuc